

KARTLEGGING AV BIOLOGISK MANGFOLD I SJØ BARMEN

Innledning

28. april 2022 befarte jeg og representant for grunneier, Tormod Barmen Strand, Lindvika og Sørstrand for å kartlegge ålegraseng og bløtbunn på eiendommen 44/1. Det ble benyttet båt og vannkikkert under befaringen. Pga sterkt sollys og litt begrenset siktedyp var det ikke mulig å se bunn på 4 meters dyp. Angivelse av grense for ålegrasbestanden er således et kvalifisert anslag. Vi har ikke undersøkt indre avgrensning av ålegrasenga.

Bakgrunn for befaringen er plan for et mindre hyttefelt med tilhørende småbåtbrygge på eiendommen.

Aktuelle naturtyper

Ålegraseng finnes i grunne bløtbunnsområder, i beskyttede og middels eksponerte, svakt hellende områder. Ålegras vokser i sjø fra ca 0,5 til maks 12 meters dyp.

Ålegrasenger er viktig leve og oppvekstområder for marine organismer. Her finner fiskeyngel skjul og mat, og større fisk besøker slike biotoper på jakt etter næring. Ålegraseng er viktige næringsbiotoper for bl a sjøørret og ål.

I Artsdatabankens naturtypesystem har ålegraseng kategori M7 marine undervannsenger. Kategorien omfatter også havgrasforekomster.

I Artsdatabankens naturtypesystem har bløtbunn kategori M2 Bløtbunn i marine systemer. Det omfatter uorganiske marine system med leire, silt og fin til middels grus med kornstørrelse under 16 mm.

Her finner man dyregrupper som børstemark, pigghuder, muslinger, krepsdyr og snegler

Lokaliteter

På begge lokaliteter ble det funnet en del fjæremark på grunt vann, et signal om at det er bløtbunn på lokalitetene. I Lindvika fant vi ganske mange skall etter muslinger, særlig av en del arter som tilhører hjerteskjellgruppa.

Sørstrand er en ganske grunn bukt som åpner mot sydvest. På Norgeskart er det angitt dybde på 4 m midt i bukta. 10 m dybdekote går utenfor bukta. Sørstrand er skjermet av Hampholmen og Skauholmen. Hampholmen i en avstand på ca 200 m fra buktas munning.

Sørstrand har bløtbunn og ålegras. Ålegrasenga er velutviklet og litt nedslammet. Enga slutter like utenfor ytre brygge, jmf rød strek på bildet av bukta. Det ligger 4 flytebrygger i buktas nordside. De ble etablert mellom 1990 og 2000.

Lindvika åpner mot syd. 10 meters dybdekote går ca 50 m fra stranda i følge Norgeskart. Stor åpen vannflate i fjorden utenfor gir god vannutskifting i bukta. Lindvika har bløtbunn.

Marbakken går ganske nær stranda, jmf bilde.

Diskusjon

Ålegraseng er mer sårbar mot inngrep enn bløtbunnsforekomster. Både tiltak i strandsonen og nedslamming utgjør en risiko for slike biotoper. Ålegraseng etableres nettopp på lite eksponerte grunne området, steder som har forhøyet risiko for noen grad av nedslamming.

Bryggene i Sørstrand har ligget på stedet i om lag 30 år, og det ser ut som ålegraset sameksisterer greit med bryggene. Årsaken kan være at det er stor avstand mellom bryggene. Det gjør at sollys når ned til bunnen og ålegraset også der bryggene ligger.

Lindvika har en helt annen karakter enn Sørstrand. Den er dypere og mangler ålegras. Den er også mer eksponert for vind fra sørvest, som jo er framherskende vindretning sommerstid.

Dette bidrar samlet sett til at vika ikke er så sårbar som Sørstrand

Foto av de aktuelle lokalitetene

Bildene tatt med drone av Tormod Barmen Strand

Sørstrand med omtrentlig ytre grense for ålegraseng vist med rød strek

Lindvika. Bukta har marbakke nær stranda, og bunnen utenfor faller ganske raskt

Risør 5 mai 2022, Arild Omberg